

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U000791

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-04-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кривонос Дмитро Анатолійович

2. Dmytro A. Kryvonos

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0000-3747-7695

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 072

Назва наукової спеціальності: Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Фінанси, банківська справа та страхування

Дата захисту:

Спеціальність за освітою: Фінанси

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 12673

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.73.15, 06.73.16

Тема дисертації:

1. Податкова політика в системі державного регулювання економічного розвитку
2. Tax Policy within the System of State Regulation of Economic Development

Реферат:

1. Дисертація є комплексним дослідженням теоретичних засад та удосконалення методологічних положень формування і реалізації податкової політики країни в контексті створення сприятливих умов для стійкого економічного розвитку. Формування виваженої та обґрунтованої державної податкової політики є важливою передумовою для забезпечення макроекономічної стабільності та стійкого економічного розвитку. Комбінування структури та рівня податкового навантаження, з урахуванням макроекономічних тенденцій та інституційних особливостей економіки, є найбільш вагомим механізмом впливу держави на економічні процеси. За умов рецесії фінансовий інструментарій має бути спрямованим на поживлення сукупного попиту та активізації зайнятості населення. Податкові преференції мають застосовуватись для розвитку галузей високотехнологічної економіки, які створюють високу додану вартість. Одночасно слід покращувати інституційне середовище функціонування підприємництва у країні. Важливий фокус державної політики має бути приділений розбудові механізму адміністрування податків, для забезпечення зручності платникам податків і мінімізації податкового розриву. З огляду на зазначене потребує подальшого розвитку сервісний

функціонал податкової служби. Доцільним є посилення інституційної спроможності фіскальних органів, що має суттєве значення для зниження рівня тіньової економіки. Важливим є подальше удосконалення інституційних засад формування податкової політики в контексті євроінтеграційних процесів. Зазначене обумовлює необхідність проведення податкової гармонізації, врахування європейських підходів щодо адміністрування податків. Реалізація податкової політики має фокусуватись на питанні протидії податковим правопорушенням і підвищенню дієвості податкового контролю. Посилення координації податкової політики з іншими компонентами системи державного регулювання економічного розвитку створює відповідні умови для залучення інвестицій в економіку, її технологічного переоснащення та інтенсифікації інновацій. Наукова новизна дисертаційного дослідження полягає в розкритті основних засад податкового регулювання економічного розвитку, у тому числі забезпечення збалансованої структури оподаткування для інтенсифікації інвестиційних потоків в економіку, посилення дієвості інструментів фіскального стимулювання людського капіталу, високотехнологічної економіки, цифровізації податкового адміністрування, системній взаємодії державних інституцій на засадах функціональної ефективності та транспарентності, що сприятиме ендогенному економічному зростанню. Виявлено особливості розробки і реалізації вітчизняної податкової політики, що дозволило виокремити основні етапи її розвитку, зокрема інституційного вдосконалення, компенсаторного спрямування та стабілізації, економічного розвитку, пандемічного періоду та подальшого відновлення, режиму воєнного стану та класифікувати податкові інструменти стимулюючого та компенсаторного характеру. Удосконалено сутність податкової політики як складової системи державного регулювання економічного розвитку, що полягає у сукупності фінансово-економічних відносин, пов'язаних із встановленням оптимальних співвідношень між структурними складовими бюджетно-податкової архітектури, враховуючи макроекономічну динаміку та зміни інституційного середовища публічних фінансів, що надасть можливість забезпечити достатність фінансових ресурсів для бюджетів усіх рівнів та сприяти процесам соціально-економічного розвитку. Автором розвинуто інституційні засади трансформації податкової політики в контексті євроінтеграційних процесів, що передбачає гармонізацію підходів щодо акцизного та екологічного оподаткування з європейськими країнами, розвитку сервісних послуг фіскальних органів, посилення результативності практик протидії ухиленню від оподаткування та податкового аудиту, підвищення координації податкових відносин на рівні держави і територіальних громад. Систематизовано підходи щодо формування і реалізації податкової політики у країнах Європейського Союзу, зокрема в частині застосування стимулюючих фіскальних інструментів, що надасть можливість підвищити адаптивність вітчизняної податкової політики до соціально-економічних викликів, враховуючи євроінтеграційні процеси. Розвинуто положення щодо оцінювання фіскальної результативності загальнодержавних і місцевих податків на основі сукупності показників податкового навантаження, якості адміністрування податків та рівня податкових надходжень, дотримання принципів фіскальної достатності та стійкості. Дістали подальший розвиток методологічні засади формування державної податкової політики, які ґрунтуються на принципах ефективності, адаптивності та прозорості, враховують дію соціально-економічних рецесій, макроекономічну циклічність та передбачають посилення взаємозв'язку стратегічної візії податкової політики з оперативним та середньостроковим податковим плануванням.

2. This dissertation is a comprehensive study of the theoretical foundations and methodological improvements for the formation and implementation of tax policy aimed at creating favourable conditions for sustainable economic development. A balanced and prudent tax policy is a key prerequisite for sustainable economic growth. Combining the structure and the level of the tax burden, regarding the macroeconomic trends and institutional features of the economy, tax policy is the most significant mechanism for the government to influence economic processes. In recessionary periods, the tax instruments should be directed at stimulating demand and activating the labour market. Tax exemptions should be applied to induce the high-tech sectors of the economy that create high added value. Meanwhile, the institutional environment for entrepreneurship should be improved as well. To ensure convenience for taxpayers and minimize the tax gap, public financial policy should be focused on the development of the tax administration mechanism. Regarding the above, the functionality of the tax service requires further

development. It is advisable to strengthen the institutional capacity of fiscal authorities, which is essential for reducing the level of the shadow economy. It is essential to improve the institutional framework for the tax policy formation in the context of European integration processes. That necessitates the tax harmonization and considering European approaches to the tax administration. Tax policy implementation should be focused on combating tax offenses and increasing the effectiveness of the tax control. Strengthening the coordination of tax policy with other public regulation components of economic development creates appropriate conditions for attracting investment, technological upgrading, and intensifying innovation in strategic sectors. The scientific novelty of the dissertation consists in substantiating conceptual foundations for tax regulation of economic development, including: ensuring a balanced tax structure to stimulate investment; enhancing fiscal instruments to support human capital, a high technology economy, and digitalized tax administration; and promoting systemic interaction between public institutions based on functional efficiency and transparency, thereby contributing to endogenous economic growth. The study identified distinctive features in the design and implementation of tax policy and delineated its main development stages: institutional reform; compensatory orientation and stabilization; economic expansion; the pandemic and recovery period; and the wartime period. Tax instruments were classified by their stimulative and compensatory functions. The concept of tax policy as a component of the state system for regulating economic development was refined: tax policy is a set of financial and economic relations that establishes optimal proportions between the structural elements of the fiscal architectonics, regarding the macroeconomic dynamics and shifts in the institutional environment of public finance. This refinement makes it possible to ensure adequate financial resources for budgets at all the levels and to support social and economic development. The author developed institutional foundations for transforming tax policy in the context of European integration, including harmonizing excise and environmental taxation with European practices, expanding service functions of fiscal authorities, strengthening measures to combat tax avoidance and improving tax audit practices, and enhancing coordination of tax relations between central and local governments. Approaches to the formation and implementation of tax policy in EU countries were systematized, regarding the use of fiscal stimuli. Those findings increase the adaptability of tax policy to socio economic challenges amid European integration. A framework to assess the state and local taxes' fiscal efficiency based on indicators of tax burden, quality of tax administration, and tax gaps (while observing the principles of fiscal sufficiency and sustainability) was proposed.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Канева Т., Кривонос Д. Домінанти податкової політики в державах-членах Європейського Союзу. Бізнес Інформ. 2023. № 6. С. 147–156. (0,8 д. а) <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2023-6-147-156>
- Кривонос Д. Податкова політика у системі державного регулювання економічного розвитку. Економіка та суспільство. 2023. Вип. 57. (0,6 д.а.) <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-57-97>
- Канева Т. В., Кривонос Д. А. Методологічні основи розробки податкової політики країни. Проблеми економіки. 2024. №2. С. 240–246. (0,6 д.а.) <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2024-2-240-246>
- Неруталиук, А., Osipova, L., Krasnyak, O., Kulhanik, O., Poliakov, M., & Kryvonos, D. (2024). Dominants for the national economies' competitiveness. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 5(58), 278–289. (0,2 д.а.) <https://doi.org/10.55643/fcaptp.5.58.2024.4478> (особистий внесок здобувача –

здійснено оцінку впливу податкових інструментів на економічний розвиток)

- Кривонос Д. А. Податкове регулювання економічного розвитку. Бізнес Інформ. 2025. №7. С. 465–473. (0,7 д.а.) <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2025-7-465-473>
- Кривонос Д. А. Пріоритетні напрями податкової політики України. Сучасна фінансова політика України: проблеми та перспективи: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 01 грудня 2022 р.). Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2022. С. 155–158. (0,2 д.а.) <https://eae.com.ua/images/pdf/zbornik/1122022.pdf>
- Кривонос Д. А. Податкова політика у післявоєнний період. Фінансова політика як складова економічного розвитку: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 11–12 квітня 2023 р.). Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2023. С. 64–65. (0,1 д.а.) <https://knute.edu.ua/file/MzEyMQ==/3043ab09788d719c6ad51708e587adb2.pdf>
- Кривонос Д.А. Податкова політика як інструмент регулювання економіки. Сучасні тренди розвитку світового господарства в умовах новітніх глобальних викликів: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (Одеса, 17 листопада 2023). Львів-Торунь : Liha-Pres, 2023. С. 65–68. (0,2 д.а.) https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/fmvps/kaf_svit_gos_mij_eko_vidnosin/mijnarodni_proekti/suchasni_trendy-rozvytku-svitovogo-gospodarstva-v-umovakh-novitnikh-globalnykh-vykylykiv.pdf
- Кривонос Д. Роль податкової політики у регулюванні економічного зростання. Фінансово-бюджетна політика в умовах воєнного стану. матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 17–18 квітня 2024 р.). Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2024. С. 58–60. (0,2 д.а.) <https://knute.edu.ua/file/MzEyMQ==/fcd20406e26a177cec674c0785c4a182.pdf>
- Кривонос Д. Фіскальна результативність загальнодержавних податків. Державна фінансова політика в умовах суспільно-економічних перетворень: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 15–16 квітня 2025 р.). Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2025. С. 55–57. (0,1 д.а.) <https://ur.knute.edu.ua/server/api/core/bitstreams/f2923918-809d-4efd-b081-ec93f9974d75/content>
- Кривонос Д. Сучасні тренди податкового регулювання соціально-економічного розвитку. Фінансово-кредитний механізм розвитку економіки та соціальної сфери: матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф., (м. Кропивницький, 27 листопада 2025 р.). Кропивницький : ЦНТУ, 2025. С. 103 – 105. (0,2 д.а.) <https://kntu.kr.ua/file/content/26243/zbirnyk-tez.pdf>

Наукова (науково-технічна) продукція: аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U100344; 0124U000331

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Канева Тетяна Володимирівна

2. Tetiana Kanieva

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9847-0948

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сідельникова Лариса Петрівна

2. Larysa Sidelnykova

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7182-2923

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Херсонський національний технічний університет

Код за ЄДРПОУ: 05480298

Місцезнаходження: Бериславське шосе, Херсон, 73008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Качула Світлана Валентинівна

2. Svitlana Kachula

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2540-862X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493675

Місцезнаходження: вул. Сергія Єфремова, Дніпро, Дніпровський р-н., 49600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Макогон Валентина Дмитрівна
2. Valentyna Makohon

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.08**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-2331-8455**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Державний торговельно-економічний університет**Код за ЄДРПОУ:** 44470624**Місцезнаходження:** вул. Кіото, Київ, 02156, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Пасічний Микола Дмитрович
2. Mykola Pasichnyi

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.08**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-7663-776X**Додаткова інформація:** ;**Повне найменування юридичної особи:** Державний торговельно-економічний університет**Код за ЄДРПОУ:** 44470624**Місцезнаходження:** вул. Кіото, Київ, 02156, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****VIII. Заключні відомості****Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Чугунов Ігор Якович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Чугунов Ігор Якович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Адаменко Ірина Петрівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна